

RAADSBRIEF

ONDERWERP

Raad informeren over de resultaten LEADER-periode 2015 - 2022 en de start van de nieuwe LEADER periode 2023 - 2027

KENNISNEMEN VAN

Stand van zaken inzake bovengenoemd onderwerp.

INLEIDING

Al meer dan 20 jaar wordt er in Zuidwest Twente met de (Europese) LEADER-werkwijze succesvol gewerkt aan de ontwikkeling van het platteland: bottom up, innovatief, integraal, gebiedsgericht en door samen te werken binnen een netwerk. Met vernieuwende projecten en door samenwerking en kennisdeling leveren inwoners, ondernemers en organisaties op ons platteland een grote en duurzame bijdrage aan de lokale leefbaarheid en economische ontwikkeling van het platteland.

Resultaten LEADER-periode 2015 – 2022

In 2023 hebben we de LEADER periode 2015-2022 feestelijk afgerond. In deze periode hebben er in Zuidwest Twente maar liefst 52 projecten een LEADER-bijdrage gekregen. Projecten die bijdragen aan de doelstellingen van de Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS): levendige gemeenschappen, het versterken van bedrijvigheid op het platteland, het stimuleren van de profilering van het platteland voor recreatie en toerisme en de versteviging van de relatie tussen landbouw, voedsel en stad. Er is ruim 14 miljoen euro geïnvesteerd, met 4,7 miljoen euro subsidie en 9,6 miljoen eigen bijdragen in geld en uren. Van de 4,7 miljoen LEADER-subsidie hebben de gemeenten in Zuidwest Twente en het waterschap Vechtstromen samen €1.168.223 bijgedragen. Zo heeft elke euro van gemeenten en/of waterschap dus gezorgd voor maar liefst 12 euro investering in het gebied. Die investeringen hebben op hun beurt geleid tot nieuwe voorzieningen, nieuwe arbeidsplaatsen, vele nieuwe vrijwilligers en bezoekers en vele nieuwe samenwerkingen.

De resultaten van het eerste deel van de periode 2015 – 2020 zijn samengevat in een projectenboekje dat u in 2022 heeft ontvangen. Hierin stond een mooi project van onze gemeente vermeld, namelijk 'de Winterhoeve'. Van de resultaten van de jaren 2021 en 2022 is ook een projectenboekje gemaakt. Daarin worden 2 projecten van onze gemeente genoemd, namelijk 'Opstap naar Beleefpark De Stuve' en 'Twente Bruist!'. Voor beide projecten is een subsidiebijdrage toegekend. Het project 'Twente Bruist!' bevindt zich op dit moment nog in de voorbereidingsfase. Voor het project 'Opstap naar Beleefpark De Stuve' is de subsidieverlening door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in maart 2024 ingetrokken op verzoek van de initiatiefnemers. De initiatiefnemers hebben aan de RVO laten weten dat er op dit moment gekeken wordt naar een andere manier van invulling om het project uit te voeren. Naast het nieuwe projectenboekje is er ook een projectenkaart gemaakt met de resultaten van de hele periode 2015 - 2022. Zowel het projectenboekje als de projectenkaart doen we u via de griffie toekomen.

De LEADER-groep (LAG) van Zuidwest Twente 2015 – 2022 is trots op deze projecten en op de initiatiefnemers, niet alleen vanwege het resultaat, maar ze inspireren op hun beurt weer anderen om met een idee aan de slag te gaan.

Nieuwe LEADER-periode 2023 – 2027

Naast het feestelijk afsluiten zijn we ook aan de slag gegaan met de nieuwe LEADER periode 2023 – 2027. Voor deze periode is door het gebied een nieuwe Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) gemaakt en inmiddels goedgekeurd. Ook is er voor de nieuwe periode een nieuwe LEADER-groep gevormd: de 'Lokale Actie Groep', oftewel LAG.

KERNBOODSCHAP

In Zuidwest Twente staan de mensen centraal. De basis van de nieuwe Lokale Ontwikkelstrategie (LOS) en de ambities zijn daarom ook opgehaald vanuit het gebied. In 2022 zijn er diverse bijeenkomsten georganiseerd, waarin we van onderop informatie, ideeën, wensen of dromen hebben opgehaald. Ook is daarbij veel aandacht besteed aan de inbreng voor en door jongeren. Zo zijn onze 'LOS-makers' op bezoek geweest bij enkele keten om daar met jongeren over de toekomst van het platteland te praten.

Vanuit de gebiedsbijeenkomsten, gesprekken en ook nog een online enquête, is een SWOT-analyse uitgewerkt en een strategie opgesteld. Daarbij zijn we uitgegaan van 'parels die we kunnen verzilveren' en 'obstakels die we willen overwinnen'. Op basis van alle input hebben we doelen uitgewerkt en vervolgens de thema's benoemd waaraan we willen werken: een Bloeiend, Boeiend, Groeiend en Stoeiend Zuidwest Twente.

Onder het thema 'bloeiend' willen we werken aan het versterken van de biodiversiteit en/of natuurinclusief ondernemen. Bij 'boeiend' denken we aan het versterken van de beleving van het platteland. Het thema 'groeiend' gaat over het versterken van noaberschap en vrijwilligerswerk. En bij 'stoeiend' richten we ons op innovaties en vernieuwing.

Begin 2023 hebben we onze nieuwe LOS bij de provincie ingediend. Een selectiecomité heeft vervolgens de toetsing uitgevoerd en eind mei 2023 hebben we het positieve bericht ontvangen dat de LOS is goedgekeurd. Het totale beschikbare subsidiebudget voor Zuidwest Twente is vastgesteld op €3.457.500. Hierbij gaat het om €1.728.750 aan Europese middelen, €864.375 provinciale cofinanciering en een financiële bijdrage van €864.375 vanuit de gemeenten en/of de waterschappen.

De Lokale Actie Groep (LAG) zet zich in voor de uitvoering van de LOS. Gesteund door LEADER coördinator(en) wordt er meegedacht met initiatiefnemers om ideeën verder te brengen. Ook worden er projectenmarkten, LEADER-café's en excursies georganiseerd om kennis te delen en elkaar te inspireren. LEADER is dus ook méér dan alleen subsidie. Maar natuurlijk zijn uiteindelijk de projecten wel belangrijk voor het realiseren van de doelen. De LAG toetst de projecten en na de beschikking worden betrokken initiatiefnemers ondersteund door de LEADER coördinator om van plan tot uitvoering te komen. In de periode 2023-2027 is er ruimte voor ongeveer 30 projecten. Naast de 'reguliere' LEADER projecten met een maximale subsidie van €100.000 is er ook ruimte voor kleinere projecten met een maximale subsidie van €24.999. Het standaard subsidiepercentage is 50 procent. Voor projecten van jongeren is het subsidiepercentage in deze periode 65 procent.

De nieuwe LAG bestaat voor ongeveer de helft uit leden vanuit de vorige periode en de helft uit nieuwe leden. Via advertenties is kenbaar gemaakt dat we LAG leden zochten en uiteindelijk is het gelukt om een mooie gevarieerde groep te vormen. De LAG bestaat uit 10 'burgerleden' die elk 1 van de 10 gemeenten in het LEADER-gebied vertegenwoordigen. Het LAG-lid voor onze gemeente is Hans Bakker. Daarnaast zijn een tweetal bestuurders onderdeel van de LAG. Dit zijn voor deze LEADER-periode wethouder Annemarie Dubbink (gemeente Hellendoorn) en wethouder Jan Herman Scholten (gemeente Haaksbergen). De LAG heeft een onafhankelijk voorzitter, Martha van Abbema.

Voor de uitvoering van de activiteiten, de inzet van de LEADER coördinator(en) en de organisatie zijn proceskosten beschikbaar. Ook hiervoor is inmiddels vanuit de provincie een beschikking afgegeven. De beheerskosten voor de gehele periode bedragen ongeveer €780.000. Vanuit elke gemeente wordt hiervoor een jaarlijkse bijdrage verwacht van €3.900.

VERVOLG

De voorbereidingen om weer met initiatieven aan de slag te gaan zijn nog in volle gang. Het doel is om vanaf het voorjaar met de eerste nieuwe initiatiefnemers in gesprek te gaan. De eerste ideeën liggen inmiddels alweer op de plank

Op 25 maart 2024 organiseren we de startbijeenkomst. De LAG zal zich dan voorstellen en de LOS zullen we presenteren.

Een goedgekeurde en uitdagende LOS, een gevarieerde en gemotiveerde LAG en een mooi budget; we kunnen weer LOS met LEADER! Een mooie manier om met mensen, gemeenschappen en organisaties aan de slag te gaan om te werken aan een vitaal en leefbaar platteland.

BIJLAGEN

-

Vriezenveen, 19 maart 2024

Burgemeester en wethouders van Twenterand
de secretaris,

de burgemeester,

P.F.G. Rossen

mr. J.C.F. Broekhuizen